

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/2284

av den 14 december 2016

om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Under de senaste 20 åren har betydande framsteg gjorts i unionen vad gäller antropogena utsläpp till luft och luftkvalitet, framför allt genom en särskild unionspolitik, däribland kommissionens meddelande av den 21 september 2005 med titeln *Tematisk strategi för luftförorening* (TSAP, nedan kallad *den tematiska strategin*). Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG ⁽⁴⁾ har bidragit till dessa framsteg genom att fastställa tak för medlemsstaternas totala årliga utsläpp från 2010 och framåt av svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), flyktiga organiska föreningar utom metan (NMVOC) samt ammoniak (NH₃). Till följd av detta minskade utsläppen av svaveldioxid med 82 %, kväveoxider med 47 %, flyktiga organiska föreningar utom metan med 56 % och ammoniak med 28 % i unionen mellan 1990 och 2010. Såsom dock anges i kommissionens meddelande av den 18 december 2013 med titeln *Ett program för ren luft i Europa* (nedan kallad *den reviderade tematiska strategin*) kvarstår betydande negativa effekter på, och risker för, människors hälsa och miljön.
- (2) Det sjunde miljöhandlingsprogrammet ⁽⁵⁾ bekräftar unionens långsiktiga mål för luftpolitiken, att nå luftkvalitetsnivåer som inte ger upphov till betydande negativa effekter på och risker för människors hälsa och miljön,

⁽¹⁾ EUT C 451, 16.12.2014, s. 134.

⁽²⁾ EUT C 415, 20.11.2014, s. 23.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 23 november 2016 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 8 december 2016.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG av den 23 oktober 2001 om nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar (EGTL 309, 27.11.2001, s. 22).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1386/2013/EU av den 20 november 2013 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – *Att leva gott inom planetens gränser* (EUT L 354, 28.12.2013, s. 171).

och efterlyser därför full efterlevnad av unionens nuvarande lagstiftning om luftkvalitet, strategiska mål och åtgärder för tiden efter 2020, stärkta insatser i områden där människor och ekosystem utsätts för höga nivåer av luftföroreningar, samt ökade synergier mellan lagstiftning om luftkvalitet och unionens policymål som har fastställts i synnerhet för klimatförändringar och biologisk mångfald.

- (3) För att ta ytterligare steg mot unionens långsiktiga mål om luftkvalitet fastställs i den reviderade tematiska strategin nya strategiska mål för luftkvalitet för perioden fram till 2030.
- (4) Medlemsstaterna och unionen står i begrepp att ratificera FN:s miljöprogramms Minamatakonvention om kvicksilver från 2013, som syftar till att skydda människors hälsa och miljön genom att minska kvicksilverutsläppen från befintliga och nya källor, med sikte på dess ikraftträdande 2017. Rapporterade utsläpp av den föroreningen bör fortlöpande ses över av kommissionen.
- (5) Medlemsstaterna och unionen är parter i FN:s ekonomiska kommission för Europas (Unece) konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar från 1979 (nedan kallad *luftvårdskonventionen*) och i flera av dess protokoll, däribland protokollet från 1999 om minskning av försurning, övergödning och marknära ozon, som reviderades 2012 (nedan kallat *det reviderade Göteborgsprotokollet*).
- (6) För 2020 och därefter anges i det reviderade Göteborgsprotokollet, med 2005 som basår, nya åtaganden om utsläppsminskning för varje part avseende svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, ammoniak och fina partiklar, det uppmuntras till minskade utsläpp av sot och uppmanas till insamling och bevarande av uppgifter om de negativa effekter som halter och nedfall av luftföroreningar innebär för människors hälsa och miljön samt till deltagande i de effektorienterade programmen inom ramen för luftvårdskonventionen.
- (7) Det system med nationella utsläppstak som inrättats genom direktiv 2001/81/EG bör därför ses över för anpassning till unionens och medlemsstaternas internationella åtaganden. De nationella åtagandena om utsläppsminskning för varje givet år från och med 2020 till och med 2029 i det här direktivet är därför identiska med dem som anges i det reviderade Göteborgsprotokollet.
- (8) Medlemsstaterna bör genomföra detta direktiv på ett sätt som effektivt bidrar till att uppnå unionens långsiktiga mål vad gäller luftkvalitet, som stöds av Världshälsoorganisationens riktlinjer, och unionens mål vad gäller skydd av biologisk mångfald och ekosystem, genom att nivåerna och nedfallet av luftföroreningar i form av försurande ämnen, övergödande ämnen och ozon minskas under de kritiska belastningar och nivåer som anges i luftvårdskonventionen.
- (9) Detta direktiv bör även, utöver att bidra till en förbättring av den globala luftkvaliteten och av synergier med unionens klimatpolitik och energipolitik, bidra till att luftkvalitetsmålen i unionslagstiftningen uppnås på ett kostnadseffektivt sätt och att klimatpåverkan begränsas, samtidigt som dubblering av befintlig unionslagstiftning undviks.
- (10) Detta direktiv bidrar också till att minska hälsorelaterade kostnader för luftföroreningar i unionen genom att unionsmedborgarnas välbefinnande förbättras och till att främja övergången till en grön ekonomi.
- (11) Detta direktiv bör bidra till successivt minskade luftföroreningar, och bygger vidare på minskningar som uppnåtts tack vare källbaserad unionslagstiftning om luftvård.
- (12) Källbaserad unionslagstiftning om luftvård bör ge de förväntade utsläppsminskningarna på ett effektivt sätt. Att identifiera och reagera mot ineffektiv källbaserad unionslagstiftning om luftvård på ett tidigt stadium är avgörande för att uppnå de mer övergripande luftkvalitetsmålen, vilket framgår av skillnaden mellan utsläppen av kväveoxider från EURO 6-dieselfordon vid verklig körning och i laboratoriemiljö.
- (13) Medlemsstaterna bör uppfylla de åtaganden om utsläppsminskning som anges i detta direktiv från och med 2020 till och med 2029 och från och med 2030 och framåt. För att säkerställa påvisbara framsteg mot åtagandena för 2030 bör medlemsstaterna identifiera vägledande utsläppsnivåer för 2025 som skulle vara tekniskt genomförbara och inte medföra oproportionella kostnader, och sträva efter att nå dessa nivåer. Om utsläppen 2025 inte kan begränsas i enlighet med den fastställda minskningsbanan, bör medlemsstaterna ange skälen för denna avvikelse samt de åtgärder som skulle återföra medlemsstaterna till sina minskningsbanor i sina följande rapporter som ska utarbetas enligt detta direktiv.

- (14) De nationella åtagandena om utsläppsminskning i detta direktiv för 2030 och framåt grundas på varje medlemsstats uppskattade minskningspotential enligt TSAP-rapport nr 16 från januari 2015 (nedan kallad TSAP 16-rapporten), en teknisk undersökning av skillnaderna mellan de nationella uppskattningarna och uppskattningarna i TSAP 16-rapporten samt det politiska målet att bibehålla den samlade minskningen av hälsokonsekvenserna fram till 2030 (jämfört med 2005) så nära minskningen i kommissionens förslag till detta direktiv som möjligt. För att förbättra insynen bör kommissionen offentliggöra de underliggande antagandena i TSAP 16-rapporten.
- (15) Efterlevnad av nationella åtaganden om utsläppsminskning bör bedömas med hänvisning till den specifika metodik som användes då åtagandet fastställdes.
- (16) Rapporteringskrav och åtaganden om utsläppsminskning bör baseras på nationell energianvändning och bränsleförsäljning. Vissa medlemsstater kan dock inom ramen för luftvårdskonventionen välja att använda de totala nationella utsläppen beräknade med utgångspunkt i använt bränsle avseende vägtransportsektorn som bas för efterlevnaden. Det alternativet bör behållas i detta direktiv för att säkerställa samstämmighet mellan internationell rätt och unionsrätt.
- (17) För att åtgärda en del av den inneboende osäkerheten i samband med fastställandet av nationella åtaganden om utsläppsminskning finns flexibilitetsbestämmelser i det reviderade Göteborgsprotokollet vilka bör införlivas i detta direktiv. Särskilt ska nämnas att det i Göteborgsprotokollet inrättas en mekanism för justering av nationella utsläppsinventeringar och för beaktande av medeltalet av nationella årliga utsläpp under högst tre år, om vissa villkor uppfylls. Vidare bör flexibilitetsbestämmelser fastställas i detta direktiv där det föreskriver ett minskningsåtagande som går utöver den kostnadseffektiva utsläppsminskning som anges i TSAP 16-rapporten och även för att stödja medlemsstaterna vid plötsliga och exceptionella händelser relaterade till energiproduktion eller energiförsörjning, under förutsättning att vissa villkor är uppfyllda. Tillämpningen av dessa flexibilitetsbestämmelser bör övervakas av kommissionen, med beaktande av vägledande dokument som utarbetats inom ramen för luftvårdskonventionen. Vid bedömningen av ansökningar om justering bör åtagandena om utsläppsminskning för perioden mellan 2020 och 2029 anses ha fastställts den 4 maj 2012, det datum då Göteborgsprotokollet reviderades.
- (18) Varje medlemsstat bör utarbeta, anta och genomföra ett nationellt luftvårdsprogram för att uppfylla sitt åtagande om utsläppsminskning och för att effektivt bidra till att luftkvalitetsmålen uppnås. I det avseendet bör medlemsstaterna ta hänsyn till behovet av att minska utsläppen, i synnerhet av kväveoxider och fina partiklar, i områden och tätbebyggelser med höga luftföroreningshalter och/eller i områden och tätbebyggelser som kraftigt bidrar till luftföroreningar i andra områden och tätbebyggelser, även i angränsande länder. De nationella luftvårdsprogrammen bör därför bidra till ett framgångsrikt genomförande av luftkvalitetsplaner upprättade enligt artikel 23 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG ⁽¹⁾.
- (19) I syfte att minska utsläppen från antropogena källor bör man i de nationella luftvårdsprogrammen överväga åtgärder som gäller alla relevanta sektorer, inbegripet jordbruk, energi, industri, vägtransport, inlandssjöfart, uppvärmning av bostäder, användning av mobila maskiner som inte är avsedda att användas på väg och lösningsmedel. Medlemsstaterna bör dock ha rätt att bestämma vilka åtgärder som ska vidtas i syfte att uppfylla de åtaganden om utsläppsminskning som anges i detta direktiv.
- (20) Vid utformningen av nationella luftvårdsprogram bör medlemsstaterna beakta bästa praxis när det gäller att ta itu med bland annat de skadligaste föroreningarna som omfattas av detta direktiv med avseende på känsliga befolkningsgrupper.
- (21) Jordbruket utgör en viktig källa till utsläppen till luft av ammoniak och fina partiklar. För att minska dessa utsläpp bör de nationella luftvårdsprogrammen innefatta åtgärder som gäller jordbrukssektorn. Dessa åtgärder bör vara kostnadseffektiva och baseras på specifik information och specifika data samt ta hänsyn till den vetenskapliga utvecklingen och tidigare åtgärder som medlemsstaterna vidtagit. Den gemensamma jordbrukspolitiken ger medlemsstaterna möjlighet att bidra till luftkvaliteten med särskilda åtgärder. Framtida utvärderingar kommer att förbättra förståelsen av effekterna av dessa åtgärder.
- (22) Förbättringar av luftkvaliteten bör uppnås genom proportionella åtgärder. När medlemsstaterna vidtar åtgärder som ska ingå i nationella luftvårdsprogram som gäller jordbrukssektorn bör de säkerställa att deras påverkan på små jordbruksföretag beaktas till fullo för att begränsa ytterligare kostnader så mycket som möjligt.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG av den 21 maj 2008 om luftkvalitet och renare luft i Europa (EUT L 152, 11.6.2008, s. 1).

- (23) Om vissa åtgärder som vidtas inom ramen för de nationella luftvårdsprogrammen i syfte att förhindra utsläpp inom jordbrukssektorn är berättigade till ekonomiskt stöd, i synnerhet jordbruksföretagsåtgärder som kräver omfattande metodförändringar eller betydande investeringar, bör kommissionen underlätta tillgången till sådant ekonomiskt stöd och annan tillgänglig unionsfinansiering.
- (24) I syfte att minska utsläppen bör medlemsstaterna överväga att främja ett skifte mot investeringar i ren och effektiv teknik. Innovation kan bidra till att öka hållbarheten och lösa problem vid källan, genom förbättrade sektoriella lösningar på luftkvalitetsproblemen.
- (25) De nationella luftvårdsprogrammen, inklusive den analys som ligger till grund för fastställande av strategier och åtgärder, bör uppdateras regelbundet.
- (26) För att nationella luftvårdsprogram och större uppdateringar ska vara väl underbyggda bör medlemsstaterna se till att sådana program och uppdateringar blir föremål för samråd med allmänheten och de behöriga myndigheterna på alla nivåer innan valet görs mellan olika möjliga strategier och åtgärder. Medlemsstaterna bör inleda gränsöverskridande samråd i fall då genomförandet av deras program kan påverka luftkvaliteten i en annan medlemsstat eller ett tredjeland, i enlighet med kraven i unionsrätten och internationell rätt, inbegripet Uneces konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (nedan kallad *Esbokonventionen*) från 1991 och dess protokoll om strategiska miljöbedömningar från 2003.
- (27) Syftet med detta direktiv är bland annat att skydda människors hälsa. Domstolen har vid flera tillfällen erinrat om att det vore oförenligt med den bindande karaktär som tillkommer direktiv enligt artikel 288 tredje stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) att i princip utesluta enskilda från möjligheten att åberopa de skyldigheter som följer av direktiven. Detta gäller särskilt när det är fråga om ett direktiv vars mål är att bemästra och reducera luftföroreningar och vars syfte följaktligen är att skydda människors hälsa.
- (28) Medlemsstaterna bör utarbeta och rapportera nationella utsläppsinventeringar och utsläppsprognoser samt informativa inventeringsrapporter för alla luftföroreningar som omfattas av detta direktiv, vilket sedan bör göra det möjligt för unionen att uppfylla sina rapporteringsskyldigheter enligt luftvårdskonventionen och dess protokoll.
- (29) För att bevara en övergripande samstämmighet för unionen som helhet bör medlemsstaterna säkerställa att deras rapportering till kommissionen om nationella utsläppsinventeringar och utsläppsprognoser samt informativa inventeringsrapporter överensstämmer helt med deras rapportering enligt luftvårdskonventionen.
- (30) För att bedöma ändamålsenligheten i de nationella åtaganden om utsläppsminskning som anges i detta direktiv bör medlemsstaterna också övervaka luftföroreningarnas effekter på terrestra och akvatiska ekosystem och rapportera dessa effekter. För att säkerställa kostnadseffektivitet bör medlemsstaterna kunna använda de valfria övervakningsindikatorer som avses i detta direktiv och bör samordna med andra övervakningsprogram som inrättats enligt relaterade direktiv och, när det är lämpligt, luftvårdskonventionen.
- (31) Ett europeiskt forum för ren luft som sammanför samtliga aktörer, inbegripet behöriga myndigheter i medlemsstaterna på alla relevanta nivåer, bör inrättas för utbyte av erfarenheter och god praxis, särskilt för att lämna vägledande bidrag och främja ett samordnat genomförande av unionens lagstiftning och politik för förbättring av luftkvaliteten.
- (32) I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG ⁽¹⁾ bör medlemsstaterna säkerställa aktiv och systematisk spridning av information på elektronisk väg.
- (33) Det är nödvändigt att ändra Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG ⁽²⁾ för att säkerställa att det direktivet överensstämmer med Uneces konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor från 1998 (nedan kallad *Århuskonventionen*).

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (EUT L 41, 14.2.2003, s. 26).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG av den 26 maj 2003 om åtgärder för allmänhetens deltagande i utarbetandet av vissa planer och program avseende miljön och om ändring, med avseende på allmänhetens deltagande och rätt till rättslig prövning, av rådets direktiv 85/337/EEG och 96/61/EG (EUT L 156, 25.6.2003, s. 17).

- (34) I syfte att beakta den tekniska och internationella utvecklingen bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på ändring av bilaga I, del 2 i bilaga III och bilaga IV, för att anpassa dem till utvecklingen inom ramen för luftvårdskonventionen, samt med avseende på ändring av bilaga V för att anpassa den till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen och till utvecklingen inom ramen för luftvårdskonventionen. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽¹⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (35) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av flexibilitetsbestämmelser och nationella luftvårdsprogram enligt detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽²⁾.
- (36) Medlemsstaterna bör fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv och säkerställa att dessa sanktioner tillämpas. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (37) Med hänsyn till typen och omfattningen av de ändringar som bör göras av direktiv 2001/81/EG bör det direktivet ersättas för att skapa ökad rättslig säkerhet, klarhet och öppenhet och för att förenkla lagstiftningen. För att säkerställa en kontinuerlig förbättring av luftkvaliteten bör medlemsstaterna iakttä de nationella utsläppstaken i direktiv 2001/81/EG tills de nya nationella åtaganden om utsläppsminskning som fastställs i detta direktiv blir tillämpliga 2020.
- (38) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan snarare, på grund av luftföroreningarnas gränsöverskridande karaktär, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (39) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ⁽³⁾ har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i ett direktiv och motsvarande delar i nationella instrument för införlivande. Lagstiftaren anser att det är motiverat att sådana dokument översänds avseende detta direktiv.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Mål och syfte

1. För att närma sig luftkvalitetsnivåer som inte ger upphov till betydande negativa effekter på och risker för människors hälsa och miljön fastställer detta direktiv åtagandena om utsläppsminskning för medlemsstaternas antropogena utsläpp till luften av svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), flyktiga organiska föreningar utom metan (NMVOC), ammoniak (NH₃) och fina partiklar (PM_{2,5}) liksom krav på att nationella luftvårdsprogram utarbetas, antas och genomförs samt på att utsläpp av dessa föroreningar och de andra föroreningar som avses i bilaga I, samt effekterna av dem, övervakas och rapporteras.

⁽¹⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽³⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

2. Detta direktiv bidrar också till att uppnå
 - a) luftkvalitetsmålen i unionslagstiftningen, samt framsteg mot unionens långsiktiga mål att uppnå luftkvalitetsnivåer i överensstämmelse med Världshälsoorganisationens riktlinjer för luftkvalitet,
 - b) unionens mål vad gäller biologisk mångfald och ekosystem i linje med det sjunde miljöhandlingsprogrammet,
 - c) ökade synergier mellan unionens luftkvalitetspolitik och annan relevant unionspolitik, särskilt klimat- och energipolitik.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Detta direktiv ska tillämpas på utsläpp av de föroreningar som avses i bilaga I från alla källor som förekommer inom medlemsstaternas territorium, deras exklusiva ekonomiska zoner och utsläppskontrollområden.
2. Detta direktiv omfattar inte utsläpp på Kanarieöarna, i de franska utomeuropeiska departementen, på Madeira och på Azorerna.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *utsläpp*: utsläpp av ett ämne till luften från en punktkälla eller en diffus källa,
2. *antropogena utsläpp*: utsläpp till luften av föroreningar som uppkommer som en följd av mänsklig verksamhet,
3. *ozonbildande ämnen*: kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, metan och kolmonoxid,
4. *luftkvalitetsmål*: de gränsvärden, målvärden och exponeringskoncentrationsskyldigheter för luftkvalitet som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/50/EG och 2004/107/EG ⁽¹⁾,
5. *svaveldioxid* eller SO_2 : alla svavelföreningar uttryckt som svaveldioxid, inbegripet svaveltrioxid (SO_3), svavelsyra (H_2SO_4) och reducerade svavelföreningar såsom svavelväte (H_2S), merkaptaner och dimetylsulfider,
6. *kväveoxider* eller NO_x : kväveoxid och kvävedioxid, uttryckt som kvävedioxid,
7. *flyktiga organiska föreningar utom metan* eller NMVOC: samtliga organiska föreningar utom metan som i närvaro av solljus kan bilda fotokemiska oxidanter genom reaktion med kväveoxider,
8. *fina partiklar* eller $PM_{2,5}$: partiklar med en aerodynamisk diameter på högst 2,5 mikrometer (μm),
9. *sot*: kolhaltiga partiklar som absorberar ljus,
10. *nationellt åtagande om utsläppsminskning*: medlemsstaternas skyldighet att minska utsläppen av ett ämne; det anger den minsta tillåtna utsläppsminskning som ska levereras under målkalendaråret, uttryckt som en procentandel av de totala utsläppen under basåret (2005),

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/107/EG av den 15 december 2004 om arsenik, kadmium, kvicksilver, nickel och polycykliska aromatiska kolväten i luften (EUT L 23, 26.1.2005, s. 3).

11. *start- och landningscykel*: den cykel som omfattar in- och uttaxning, start, stigning, inflygning, landning och alla övriga luftfartsaktiviteter som sker under 3 000 fots höjd,
12. *internationell sjöfart*: resor till sjöss och i kustvatten med vattenburna fartyg oavsett flagg, utom fiskefartyg, som avgår från ett lands territorium och anländer till ett annat lands territorium,
13. *utsläppskontrollområde*: ett havsområde högst 200 nautiska mil från de baslinjer från vilka territorialvattnets bredd mäts, som fastställts av en medlemsstat för att förhindra, minska och kontrollera föroreningar från fartyg i enlighet med tillämpliga internationella regler och standarder,
14. *källbaserad unionslagstiftning om luftvård*: unionslagstiftning som syftar till att minska de utsläpp av luftföroreningar som omfattas av detta direktiv genom att vidta minskningsåtgärder vid källan.

Artikel 4

Nationella åtaganden om utsläppsminskning

1. Medlemsstaterna ska som ett minimum begränsa sina årliga antropogena utsläpp av svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, ammoniak och fina partiklar i enlighet med de nationella åtaganden om utsläppsminskning som är tillämpliga från och med 2020 till och med 2029 och från och med 2030 och framåt, enligt bilaga II.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna vidta de nödvändiga åtgärder som syftar till att begränsa deras antropogena utsläpp för 2025 av svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, ammoniak och fina partiklar. De vägledande nivåerna för dessa utsläpp ska fastställas genom en linjär minskningsbana mellan deras utsläppsnivåer enligt åtagandena om utsläppsminskning för 2020 och utsläppsnivåerna enligt åtagandena om utsläppsminskning för 2030.

Medlemsstaterna får följa en icke-linjär minskningsbana om detta är ekonomiskt eller tekniskt effektivare, under förutsättning att minskningsbanan från och med 2025 successivt rör sig mot den linjära minskningsbanan och att den inte påverkar eventuella utsläppsminskningens åtaganden för 2030. Medlemsstaterna ska ange den icke-linjära banan och skälen till att den följs i de nationella luftvårdsprogram som ska lämnas till kommissionen i enlighet med artikel 10.1.

Om utsläppen för 2025 inte kan begränsas i enlighet med den fastställda minskningsbanan ska medlemsstaterna ange skälen till denna avvikelse samt de åtgärder som skulle återföra medlemsstaterna till minskningsbanan i de följande informativa inventeringsrapporter som ska tillhandahållas kommissionen i enlighet med artikel 10.2.

3. Följande utsläpp inräknas inte vad gäller efterlevnaden av punkterna 1 och 2:
 - a) Utsläpp från luftfartyg som inte kan hänföras till start- och landningscykeln.
 - b) Utsläpp från nationell sjöfart till och från de territorier som avses i artikel 2.2.
 - c) Utsläpp från internationell sjöfart.
 - d) Utsläpp av kväveoxider och flyktiga organiska föreningar utom metan från verksamhet som omfattas av 2014 års nomenklatur för rapportering (NFR) enligt bestämmelserna i luftvårdskonventionen, kategorierna 3B (gödselhantering) och 3D (jordbruksmark).

Artikel 5

Flexibilitetsbestämmelser

1. Medlemsstaterna får i enlighet med del 4 i bilaga IV fastställa justerade årliga nationella utsläppsinventeringar för svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska föreningar utom metan, ammoniak och fina partiklar om en tillämpning av förbättrade metoder för utsläppsinventering som uppdaterats i enlighet med vetenskaplig kunskap skulle resultera i bristande efterlevnad av deras nationella åtaganden om utsläppsminskning.

Vid fastställandet av om de relevanta villkoren i del 4 i bilaga IV är uppfyllda ska åtagandena om utsläppsminskning för åren 2020–2029 anses ha gjorts den 4 maj 2012.

Från och med 2025 ska följande ytterligare villkor gälla för justeringar om det föreligger betydande skillnader mellan de emissionsfaktorer eller metoder som används för att fastställa utsläpp från specifika källkategorier och de som förväntades till följd av genomförandet av en viss norm eller standard i den källbaserade unionslagstiftningen om luftvård, enligt punkt 1 d ii och iii i del 4 i bilaga IV:

- a) Den berörda medlemsstaten ska, efter att ha beaktat resultaten av nationella program för inspektion och verkställande genom vilka ändamålsenligheten i den källbaserade unionslagstiftningen om luftvård bevakas, visa att den betydande skillnaden med avseende på emissionsfaktorerna inte beror på det nationella genomförandet eller den nationella efterlevnaden av den lagstiftningen.
- b) Den berörda medlemsstaten ska ha informerat kommissionen om den betydande skillnaden i emissionsfaktorer; kommissionen ska enligt artikel 11.2 undersöka behovet av ytterligare åtgärder.

2. Om en medlemsstat under ett visst år, på grund av en exceptionellt kall vinter eller en exceptionellt torr sommar, inte kan uppfylla sina åtaganden om utsläppsminskning, får den uppfylla dessa åtaganden genom att beakta medeltalet av sina nationella årliga utsläpp för det berörda året samt året före och året efter det berörda året, förutsatt att detta medeltal inte överstiger den nationella årliga utsläppsnivå som fastställts genom medlemsstatens åtagande om utsläppsminskning.

3. Om en medlemsstat, för vilken det i bilaga II har fastställts ett eller flera åtaganden om utsläppsminskning som är strängare än den kostnadseffektiva utsläppsminskning som anges i TSAP 16-rapporten, under ett visst år efter att ha vidtagit alla kostnadseffektiva åtgärder inte kan fullgöra det relevanta åtagandet om utsläppsminskning ska den anses fullgöra det relevanta åtagandet om utsläppsminskning i högst fem år, under förutsättning att medlemsstaten, för vart och ett av dessa år, genom en likvärdig minskning av utsläppen av en annan förorening som avses i bilaga II kompenserar för att den inte fullgjort sitt åtagande.

4. En medlemsstat ska anses uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4 i högst tre år, om bristande efterlevnad av dess åtaganden om utsläppsminskning av de relevanta föroreningarna orsakas av att systemet för energi- och/eller värmeförsörjning eller produktionssystemet utsätts för ett plötsligt och exceptionellt avbrott eller en plötslig och exceptionell kapacitetsförlust som inte rimligen kunde ha förutsetts, förutsatt att följande villkor är uppfyllda:

- a) Den berörda medlemsstaten har visat att alla rimliga ansträngningar, inbegripet genomförande av nya åtgärder och strategier, har gjorts för att säkerställa efterlevnad och att ansträngningarna kommer att fortsätta för att perioden med bristande efterlevnad ska bli så kort som möjligt.
- b) Den berörda medlemsstaten har visat att ett genomförande av åtgärder och strategier utöver dem som avses i led a skulle leda till oproportionella kostnader, väsentligt äventyra den nationella energitryggheten eller innebära en väsentlig risk för energifattigdom för en betydande del av befolkningen.

5. Medlemsstater som avser att tillämpa punkt 1, 2, 3 eller 4 ska informera kommissionen om detta senast den 15 februari det aktuella rapporteringsåret. Informationen ska omfatta berörda föroreningar och sektorer och, om informationen finns tillgänglig, omfattningen av effekterna på nationella utsläppsinventeringar.

6. Kommissionen ska med hjälp av Europeiska miljöbyrån granska och bedöma om tillämpningen av flexibilitetsbestämmelser för ett visst år uppfyller de relevanta villkoren enligt punkt 1 i denna artikel och del 4 i bilaga IV, eller enligt punkt 2, 3 eller 4 i denna artikel, i tillämpliga fall.

Om kommissionen anser att tillämpningen av en viss flexibilitetsbestämmelse inte överensstämmer med de relevanta villkoren enligt punkt 1 i denna artikel och del 4 i bilaga IV, eller enligt punkt 2, 3 eller 4 i den här artikeln, ska den inom nio månader från den dag som den relevanta rapport som avses i artikel 8.4 har mottagits anta ett beslut, där medlemsstaten meddelas att tillämpningen av den flexibilitetsbestämmelsen inte kan godtas och ange skälen för detta. Om kommissionen inte har framfört några invändningar inom nio månader från och med den dag då den relevanta rapport som avses i artikel 8.4 mottogs, ska den berörda medlemsstaten anse att tillämpning av den flexibilitetsbestämmelsen är giltig och godtagen för det året.

7. Kommissionen får anta genomförandeakter för att ange närmare föreskrifter för tillämpningen av de flexibilitetsbestämmelser som avses i punkterna 1, 2, 3 och 4 i den här artikeln. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.

8. Kommissionen ska vid utövande av sina befogenheter enligt punkterna 6 och 7 ta hänsyn till de relevanta vägledande dokument som utvecklats inom ramen för luftvårdskonventionen.

Artikel 6

Nationella luftvårdsprogram

1. Medlemsstaterna ska utarbeta, anta och genomföra sina respektive nationella luftvårdsprogram i enlighet med del 1 i bilaga III för att begränsa sina årliga antropogena utsläpp i enlighet med artikel 4, och för att bidra till att uppnå målen för detta direktiv enligt artikel 1.1.

2. När medlemsstaterna utarbetar, antar och genomför de program som avses i punkt 1 ska de

- a) bedöma i vilken utsträckning nationella utsläppskällor sannolikt kan påverka luftkvaliteten inom deras territorier och i angränsande medlemsstater, i lämpliga fall med hjälp av data och metoder framtagna inom det europeiska programmet för övervakning och utvärdering (EMEP) enligt protokollet till luftvårdskonventionen angående den långsiktiga finansieringen av samarbetsprogrammet för övervakning och utvärdering av den långväga transporten av luftföroreningar i Europa,
- b) beakta behovet av att minska utsläppen av luftföroreningar för att uppfylla luftkvalitetsmålen inom sina territorier och, i tillämpliga fall, i angränsande medlemsstater,
- c) prioritera utsläppsminskande åtgärder för sot när de vidtar åtgärder för att uppfylla sina nationella minskningsåtaganden för fina partiklar,
- d) säkerställa samstämmighet med andra relevanta planer och program som upprättats i enlighet med krav i nationell lagstiftning eller unionslagstiftning.

Medlemsstaterna ska, i syfte att uppfylla de relevanta nationella åtagandena om utsläppsminskning, i sina nationella luftvårdsprogram inkludera de utsläppsminskande åtgärder som anges som obligatoriska i del 2 i bilaga III och får i de programmen inkludera de utsläppsminskande åtgärder som anges som frivilliga i del 2 i bilaga III eller åtgärder med motsvarande utsläppsminskande verkan.

3. Medlemsstaterna ska uppdatera sina nationella luftvårdsprogram minst vart fjärde år.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska de utsläppsminskande strategier och åtgärder som ingår i de nationella luftvårdsprogrammen uppdateras inom 18 månader från det att den senaste nationella utsläppsinventeringen eller de senaste nationella utsläppsprognoserna lämnades in, om de inlämnade uppgifterna visar att de skyldigheter som anges i artikel 4 inte uppfylls eller om det finns en risk för att de inte uppfylls.

5. Medlemsstaterna ska samråda med allmänheten, i enlighet med direktiv 2003/35/EG, och med de behöriga myndigheter som, på grund av sitt särskilda miljöansvar inom området för luftföroreningar, luftkvalitet och luftförvaltning på alla nivåer, kan antas bli berörda av genomförandet av de nationella luftvårdsprogrammen, vad gäller medlemsstaternas utkast till nationella luftvårdsprogram och eventuella betydande uppdateringar innan dessa program slutligt fastställs.

6. Om lämpligt ska gränsöverskridande samråd genomföras.

7. Kommissionen ska när det är lämpligt underlätta utarbetandet och genomförandet av nationella luftvårdsprogram genom utbyte av god praxis.

8. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 16 för att ändra detta direktiv med avseende på anpassning av del 2 i bilaga III till utvecklingen, inklusive teknisk utveckling, inom ramen för luftvårdskonventionen.

9. Kommissionen får fastställa riktlinjer för utarbetande och genomförande av nationella luftvårdsprogram.
10. Kommissionen ska också genom genomförandeakter närmare ange formatet för de nationella luftvårdsprogrammen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 17.

Artikel 7

Finansiellt stöd

Kommissionen ska sträva efter att underlätta tillgången till befintliga unionsmedel i enlighet med de rättsliga bestämmelser som styr dessa medel, för att stödja de åtgärder som ska vidtas för att uppfylla målen för detta direktiv.

Dessa unionsmedel inbegriper nuvarande och framtida tillgängliga medel inom bland annat

- a) ramprogrammet för forskning och innovation,
- b) europeiska struktur- och investeringsfonderna, inbegripet relevanta medel inom den gemensamma jordbrukspolitiken,
- c) instrument för finansiering av åtgärder på miljö- och klimatområdena, till exempel Life-programmet.

Kommissionen ska utvärdera möjligheten att skapa en enda kontaktpunkt, där berörda parter enkelt kan informera sig om vilka unionsmedel som finns tillgängliga för projekt inriktade på luftföroreningsfrågor, och om förfarandena för att få tillgång till dem.

Artikel 8

Nationella utsläppsinventeringar och utsläppsprognoser samt informativa inventeringsrapporter

1. Medlemsstaterna ska utarbeta och årligen uppdatera nationella utsläppsinventeringar för de föroreningar som anges i tabell A i bilaga I, i enlighet med de krav som anges där.

Medlemsstaterna får utarbeta och årligen uppdatera nationella utsläppsinventeringar för de föroreningar som anges i tabell B i bilaga I, i enlighet med de krav som anges där.

2. Medlemsstaterna ska utarbeta och vart fjärde år uppdatera rumsligt uppdelade nationella utsläppsinventeringar och inventeringar av stora punktkällor och vartannat år uppdatera nationella utsläppsprognoser för de föroreningar som anges i tabell C i bilaga I, i enlighet med de krav som anges där.

3. Medlemsstaterna ska upprätta en informativ inventeringsrapport som ska åtfölja de nationella utsläppsinventeringar och utsläppsprognoser som avses i punkterna 1 och 2, i enlighet med de krav som anges i tabell D i bilaga I.

4. Medlemsstater som väljer att tillämpa en flexibilitetsbestämmelse enligt artikel 5 ska i den informativa inventeringsrapporten för det berörda året ta med den information som visar att tillämpningen av den flexibilitetsbestämmelsen uppfyller de relevanta villkor som anges i artikel 5.1 och i del 4 i bilaga IV eller, i tillämpliga fall, i artikel 5.2, 5.3 eller 5.4.

5. Medlemsstaterna ska utarbeta och uppdatera de nationella utsläppsinventeringarna (inklusive, om det är lämpligt, justerade nationella utsläppsinventeringar), nationella utsläppsprognoser, rumsligt uppdelade nationella utsläppsinventeringar, inventeringar av stora punktkällor och de åtföljande informativa inventeringsrapporterna i enlighet med bilaga IV.

6. Kommissionen ska med hjälp av Europeiska miljöbyrån årligen utarbeta och uppdatera unionsomfattande utsläppsinventeringar, en informativ inventeringsrapport och, vartannat år, unionsomfattande utsläppsprognoser samt, vart fjärde år, rumsligt uppdelade unionsomfattande utsläppsinventeringar och unionsomfattande inventeringar av stora punktkällor, för de föroreningar som avses i bilaga I, på grundval av den information som avses i punkterna 1, 2 och 3 i denna artikel.

7. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 16 för att ändra detta direktiv med avseende på anpassning av bilaga I och bilaga IV till utvecklingen, inklusive den tekniska och vetenskapliga utvecklingen, inom ramen för luftvårdskonventionen.

Artikel 9

Övervakning av luftföroreningseffekter

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att luftföroreningars negativa effekter på ekosystem övervakas på grundval av ett nätverk av övervakningsplatser som är representativt för deras sötvattenshabitat, naturliga livsmiljöer, delvis naturliga livsmiljöer och typer av skogsekosystem, med ett kostnadseffektivt och riskbaserat tillvägagångssätt.

I det syftet ska medlemsstaterna samordna med andra övervakningsprogram som inrättats enligt unionslagstiftningen, inklusive direktiv 2008/50/EG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽¹⁾ och rådets direktiv 92/43/EEG ⁽²⁾ och, om det är lämpligt, luftvårdskonventionen, och i lämpliga fall använda uppgifter som samlats in inom ramen för dessa program.

För att uppfylla kraven i denna artikel får medlemsstaterna använda de frivilliga övervakningsindikatorerna i bilaga V.

2. De metoder som anges i luftvårdskonventionen och tillhörande handböcker för de internationella samarbetsprogrammen får användas vid insamling och rapportering av den information som anges i bilaga V.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 16 för att ändra detta direktiv med avseende på anpassning av bilaga V till den tekniska och vetenskapliga utvecklingen och till utvecklingen inom ramen för luftvårdskonventionen.

Artikel 10

Medlemsstaternas rapportering

1. Medlemsstaterna ska sända sina första nationella luftvårdsprogram till kommissionen senast den 1 april 2019.

Om ett nationellt luftvårdsprogram uppdateras enligt artikel 6.4 ska den berörda medlemsstaten tillhandahålla kommissionen det uppdaterade programmet inom två månader.

Kommissionen ska granska de nationella luftvårdsprogrammen och uppdateringarna av dem mot bakgrund av kraven i artiklarna 4.2 och 6.

2. Medlemsstaterna ska tillhandahålla sina nationella utsläppsinventeringar och prognoser, rumsligt uppdelade nationella utsläppsinventeringar, inventeringar av stora punktkällor och informativa inventeringsrapporter i enlighet med vad som anges i artikel 8.1, 8.2 och 8.3 samt, i tillämpliga fall, i artikel 8.4, till kommissionen och Europeiska miljöbyrån i enlighet med de rapporteringsdatum som anges i bilaga I.

Rapporteringen ska överensstämma med rapporteringen till luftvårdskonventionens sekretariat.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

3. Kommissionen ska med hjälp av Europeiska miljöbyrån och i samråd med de berörda medlemsstaterna se över uppgifterna i de nationella utsläppsinventeringarna under det första rapporteringsåret och regelbundet därefter. Översynen ska omfatta följande:

- a) Kontroller för att verifiera att inlämnade uppgifter är transparenta, korrekta, enhetliga, jämförbara och fullständiga.
- b) Kontroller för att upptäcka fall där inventeringsdata tas fram på ett sätt som inte överensstämmer med kraven i internationell rätt, särskilt luftvårdskonventionen.
- c) När så är lämpligt, en beräkning av nödvändiga tekniska korrigeringar i samråd med den berörda medlemsstaten.

Om den berörda medlemsstaten och kommissionen inte kan enas om behovet av, eller innehållet i, tekniska korrigeringar i enlighet med led c ska kommissionen anta ett beslut där de tekniska korrigeringar som ska tillämpas av den berörda medlemsstaten fastställs.

4. Medlemsstaterna ska rapportera följande information som avses i artikel 9 till kommissionen och Europeiska miljöbyrån:

- a) Senast den 1 juli 2018 och därefter vart fjärde år, övervakningsplatsernas läge och tillhörande indikatorer som används för övervakning av luftförorenings effekter.
- b) Senast den 1 juli 2019 och därefter vart fjärde år, de övervakningsuppgifter som avses i artikel 9.

Artikel 11

Rapporter från kommissionen

1. Kommissionen ska senast den 1 april 2020 och därefter vart fjärde år rapportera till Europaparlamentet och rådet om de framsteg som gjorts med genomförandet av detta direktiv och ge en bedömning av dess bidrag till uppnåendet av de mål som avses i artikel 1, inbegripet

- a) framsteg mot
 - i) de vägledande utsläppsnivåer och de åtaganden om utsläppsminskning som avses i artikel 4 samt, i tillämpliga fall, skälen till att dessa inte har uppnåtts,
 - ii) luftkvalitetsnivåerna, i linje med de riktlinjer för luftkvalitet som offentliggjorts av Världshälsoorganisationen,
 - iii) unionens mål vad gäller biologisk mångfald och ekosystem i linje med det sjunde miljöhandlingsprogrammet,
- b) fastställandet av ytterligare åtgärder som krävs på unionsnivå och medlemsstatsnivå för att uppnå de mål som avses i led a,
- c) utnyttjandet av unionsmedel för att stödja de åtgärder som har vidtagits för att uppfylla målen för detta direktiv,
- d) resultaten av kommissionens granskning av de nationella luftvårdsprogrammen och uppdateringarna av dessa i enlighet med artikel 10.1 tredje stycket,
- e) en utvärdering av de hälsomässiga, miljömässiga och socioekonomiska effekterna av detta direktiv.

2. Om rapporten anger att skälet till att de vägledande utsläppsnivåer och de åtaganden om utsläppsminskning som avses i artikel 4 inte har uppnåtts kan vara icke ändamålsenligt källbaserad unionslagstiftning om luftvård, inbegripet dess genomförande på medlemsstatsnivå, ska kommissionen i lämpliga fall undersöka behovet av ytterligare åtgärder, även med beaktande av genomförandets effekter på olika sektorer. Kommissionen ska om lämpligt lägga fram lagstiftningsförslag, inklusive ny källbaserad lagstiftning om luftvård, för att säkerställa att åtagandena i detta direktiv fullgörs.

Artikel 12

Europeiska forumet för ren luft

Kommissionen ska inrätta ett europeiskt forum för ren luft som ska lämna vägledande bidrag till och främja ett samordnat genomförande av unionens lagstiftning och politik för förbättring av luftkvaliteten, som regelbundet sammanför samtliga aktörer, inbegripet behöriga myndigheter i medlemsstaterna på alla relevanta nivåer, kommissionen, näringslivet, civilsamhället och forskarvärlden. Europeiska forumet för ren luft ska utbyta erfarenheter och god praxis, inbegripet om minskade utsläpp från uppvärmning av bostäder och vägtransporter, som kan prägla och stärka de nationella luftvårdsprogrammen och genomförandet av dessa.

Artikel 13

Översyn

1. Kommissionen ska på grundval av de rapporter som avses i artikel 11.1 se över detta direktiv senast den 31 december 2025 i syfte att slå vakt om framstegen mot uppnåendet av de mål som anges i artikel 1.2, i synnerhet med beaktande av den vetenskapliga och tekniska utvecklingen och genomförandet av unionens klimat- och energipolitik.

Kommissionen ska om lämpligt lägga fram lagstiftningsförslag avseende åtaganden om utsläppsminskning för perioden efter 2030.

2. När det gäller ammoniak ska kommissionen vid sin översyn särskilt bedöma

- a) de senaste vetenskapliga rönen,
- b) uppdateringar av Uneces vägledande dokument om förebyggande och minskning av ammoniakutsläpp från jordbruket från 2014 (*Guidance Document on Preventing and Abating Ammonia Emissions from agricultural sources*, nedan kallat *riktlinjedokumentet för ammoniak*)⁽¹⁾ och Uneces kodex för god jordbrukspraxis för att minska ammoniakutsläppen (*Framework Code for Good Agricultural Practice for Reducing Ammonia Emissions*)⁽²⁾, senast reviderad 2014,
- c) uppdateringar av bästa tillgängliga teknik enligt definitionen i artikel 3.10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU⁽³⁾,
- d) miljöåtgärder i jordbruket inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken.

3. På grundval av de inrapporterade nationella utsläppen av kvicksilver ska kommissionen bedöma i hur hög grad de påverkar möjligheten att uppnå målen i artikel 1.2 och överväga åtgärder för att minska dessa utsläpp, samt vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag.

Artikel 14

Tillgång till information

1. Medlemsstaterna ska i enlighet med direktiv 2003/4/EG säkerställa att följande information aktivt och systematiskt sprids till allmänheten genom offentliggörande på en allmänt tillgänglig webbplats:

- a) De nationella luftvårdsprogrammen och eventuella uppdateringar.
- b) De nationella utsläppsinventeringarna (inklusive, i tillämpliga fall, de justerade nationella utsläppsinventeringarna), de nationella utsläppsprognoserna, de informativa inventeringsrapporterna samt kompletterande rapporter och information som tillhandahållits kommissionen i enlighet med artikel 10.

⁽¹⁾ Beslut 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1.

⁽²⁾ Beslut ECE/EB.AIR/127, punkt 36e.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

2. Kommissionen ska i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 ⁽¹⁾ säkerställa aktiv och systematisk spridning till allmänheten av unionsomfattande utsläppsinventeringar och prognoser samt informativa inventeringsrapporter på en allmänt tillgänglig webbplats.
3. Kommissionen ska på sin webbplats offentliggöra
 - a) de underliggande antaganden som beaktades för varje medlemsstat vid fastställandet av deras nationella utsläppsminskningspotential och som användes för att utarbeta TSAP 16-rapporten,
 - b) förteckningen över relevant källbaserad unionslagstiftning om luftvård, och
 - c) resultaten av den granskning som avses i artikel 10.1 tredje stycket.

Artikel 15

Samarbete med tredjeländer och samordning inom internationella organisationer

Unionen och medlemsstaterna ska på lämpligt sätt, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 218 i EUF-fördraget, eftersträva bilateralt och multilateralt samarbete med tredjeländer och samordning inom relevanta internationella organisationer, såsom FN:s miljöprogram (Unep), Unece, FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) och Internationella civila luftfartsorganisationen (Icao), bland annat genom utbyte av information, avseende vetenskaplig och teknisk forskning och utveckling, i syfte att förbättra förutsättningarna för att främja utsläppsminskningar.

Artikel 16

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 6.8, 8.7 och 9.3 ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 31 december 2016. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 6.8, 8.7 och 9.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Innan kommissionen antar en delegerad akt, ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽²⁾.
5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
6. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 6.8, 8.7 och 9.3 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1367/2006 av den 6 september 2006 om tillämpning av bestämmelserna i Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor på gemenskapens institutioner och organ (EUT L 264, 25.9.2006, s. 13).

⁽²⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

*Artikel 17***Kommittéförfarande**

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för luftkvalitet, som inrättats genom artikel 29 i direktiv 2008/50/EG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

*Artikel 18***Sanktioner**

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelser av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

*Artikel 19***Ändring av direktiv 2003/35/EG**

I bilaga I till direktiv 2003/35/EG ska följande led läggas till:

”g) Artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2284 av den 14 december 2016 om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar, om ändring av direktiv 2003/35/EG och om upphävande av direktiv 2001/81/EG (*).

(*) EUT L 344, 17.12.2016, s. 1.”

*Artikel 20***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 1 juli 2018 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

Med avvikelse från första stycket ska medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 10.2 senast den 15 februari 2017.

Medlemsstaterna ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 21***Upphävande och övergångsbestämmelser**

1. Direktiv 2001/81/EG upphör att gälla med verkan från och med den 1 juli 2018.

Med avvikelse från första stycket ska

- a) artiklarna 1 och 4 i, samt bilaga I till, direktiv 2001/81/EG fortsätta att gälla till och med den 31 december 2019,
- b) artiklarna 7 och 8 i, samt bilaga III till, direktiv 2001/81/EG upphöra att gälla den 31 december 2016.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga VI.

2. Medlemsstaterna får till och med den 31 december 2019 tillämpa artikel 5.1 i detta direktiv i fråga om taken enligt artikel 4 i, samt bilaga I till, direktiv 2001/81/EG.

*Artikel 22***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den 31 december 2016.

*Artikel 23***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 14 december 2016.

På Europaparlamentets vägnar
M. SCHULZ
Ordförande

På rådets vägnar
I. KORČOK
Ordförande

BILAGA I

ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING AV UTSLÄPP TILL LUFTEN

Tabell A

Krav på årlig utsläppsrapportering som avses i artikel 8.1 första stycket

Faktor	Föroreningar	Tidsserie	Rapporteringsdag
Totala nationella utsläpp per källkategori enligt NFR ⁽¹⁾ ⁽²⁾	— SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , CO — tungmetaller (Cd, Hg, Pb) ⁽³⁾ — POP ⁽⁴⁾ (PAH totalt ⁽⁵⁾ , bens[a]pyren, bens[b]fluoranten, bens[k]fluoranten, indeno[1,2,3-cd]pyren, dioxiner/furaner, PCB ⁽⁶⁾ , HCB ⁽⁷⁾)	Årligen, från 1990 till rapporteringsår minus 2 (X-2)	15 februari ⁽⁹⁾
Totala nationella utsläpp per källkategori enligt NFR ⁽²⁾	— PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁽⁸⁾ och, om uppgifter finns, sot	Årligen, från 2000 till rapporteringsår minus 2 (X-2)	15 februari ⁽⁹⁾

⁽¹⁾ Nomenklatur för rapportering (NFR) enligt luftvårdskonventionen.

⁽²⁾ Naturliga utsläpp ska rapporteras i enlighet med de metoder som fastställs i FN:s luftvårdskonvention och EMEP/EEA:s vägledning för inventering av utsläpp av luftföroreningar. De ska inte ingå i de totala nationella utsläppen och ska rapporteras separat.

⁽³⁾ Cd (kadmium), Hg (kvikksilver), Pb (bly).

⁽⁴⁾ POP (långlivade organiska föroreningar).

⁽⁵⁾ PAH (polycykliska aromatiska kolväten).

⁽⁶⁾ PCB (polyklorerade bifenyler).

⁽⁷⁾ HCB (hexaklorbensen).

⁽⁸⁾ PM₁₀: partiklar med en aerodynamisk diameter på högst 10 mikrometer (µm).

⁽⁹⁾ Rapporter som måste ändras till följd av fel ska lämnas inom fyra veckor och innehålla en tydlig förklaring av gjorda ändringar.

Tabell B

Krav på årlig utsläppsrapportering som avses i artikel 8.1 andra stycket

Faktor	Föroreningar	Tidsserie	Rapporteringsdag
Totala nationella utsläpp per källkategori enligt NFR ⁽¹⁾	— tungmetaller (As, Cr, Cu, Ni, Se och Zn och deras föreningar) ⁽²⁾ — TSP ⁽³⁾	Årligen, från 1990 (2000 för TSP) till rapporteringsår minus 2 (X-2)	15 februari

⁽¹⁾ Naturliga utsläpp ska rapporteras i enlighet med de metoder som fastställs i FN:s luftvårdskonvention och EMEP/EEA:s vägledning för inventering av utsläpp av luftföroreningar. De ska inte ingå i de totala nationella utsläppen och ska rapporteras separat.

⁽²⁾ As (arsenik), Cr (krom), Cu (koppar), Ni (nickel), Se (selen), Zn (zink).

⁽³⁾ TSP (totalt suspenderade partiklar).

Tabell C

Krav på rapportering om utsläpp och utsläppsprognoser som avses i artikel 8.2

Faktor	Föroeningar	Tidsserie/målar	Rapporteringsdag
Nationella rasterdata för utsläpp per källkategori (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} — tungmetaller (Cd, Hg, Pb) — POP (PAH totalt, HCB, PCB, dioxiner/furaner) — Sot (om uppgifter finns) 	Vart fjärde år, för rapporteringsår minus 2 (X-2) från och med 2017	1 maj ⁽¹⁾
Stora punktkällor (LPS) per källkategori (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5}, — tungmetaller (Cd, Hg, Pb) — POP (PAH totalt, HCB, PCB, dioxiner/furaner) — Sot (om uppgifter finns) 	Vart fjärde år, för rapporteringsår minus 2 (X-2) från och med 2017	1 maj ⁽¹⁾
Prognostiserade utsläpp per aggregerad NFR	— SO ₂ , NO _x , NH ₃ , NMVOC, PM _{2,5} och, om uppgifter finns, sot	Vartannat år, omfattande prognosåren 2020, 2025, 2030 och, om uppgifter finns, 2040 och 2050 från och med 2017	15 mars

⁽¹⁾ Rapporten som måste ändras till följd av fel ska lämnas inom fyra veckor och innehålla en tydlig förklaring av gjorda ändringar.

Tabell D

Krav på årlig rapportering av den informativa inventeringsrapport som avses i artikel 8.3

Faktor	Föroeningar	Tidsserie/målar	Rapporteringsdag
Informativ inventeringsrapport	<ul style="list-style-type: none"> — SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO, PM_{2,5}, PM₁₀, — tungmetaller (Cd, Hg, Pb) och sot — POP (PAH totalt, bens[a]pyren, bens[b]fluoranten, bens[k]fluoranten, indeno[1,2,3-cd]pyren, dioxiner/furaner, PCB, HCB) — Om uppgifter finns, tungmetaller (As, Cr, Cu, Ni, Se och Zn och deras föreningar) och TSP 	Alla år (som anges i tabellerna A, B och C)	15 mars

BILAGA II

NATIONELLA ÅTAGANDEN OM UTSLÄPPSMINSKNING

Tabell A

Åtaganden om utsläppsminskning för svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x) och flyktiga organiska föreningar utom metan (NMVOC). Minskingsåtagandena har år 2005 som basår och är för vägtransporter tillämpliga på utsläpp som beräknas på grundval av sålda bränslen (*).

Medlemsstat	SO ₂ -minskning jämfört med 2005		NO _x -minskning jämfört med 2005			NMVOC-minskning jämfört med 2005		
	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029		För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029		För varje år fr.o.m. 2030
Belgien	43 %	66 %	41 %		59 %	21 %		35 %
Bulgarien	78 %	88 %	41 %		58 %	21 %		42 %
Tjeckien	45 %	66 %	35 %		64 %	18 %		50 %
Danmark	35 %	59 %	56 %		68 %	35 %		37 %
Tyskland	21 %	58 %	39 %		65 %	13 %		28 %
Estland	32 %	68 %	18 %		30 %	10 %		28 %
Grekland	74 %	88 %	31 %		55 %	54 %		62 %
Spanien	67 %	88 %	41 %		62 %	22 %		39 %
Frankrike	55 %	77 %	50 %		69 %	43 %		52 %
Kroatien	55 %	83 %	31 %		57 %	34 %		48 %
Irland	65 %	85 %	49 %		69 %	25 %		32 %
Italien	35 %	71 %	40 %		65 %	35 %		46 %
Cypern	83 %	93 %	44 %		55 %	45 %		50 %
Lettland	8 %	46 %	32 %		34 %	27 %		38 %
Litauen	55 %	60 %	48 %		51 %	32 %		47 %
Luxemburg	34 %	50 %	43 %		83 %	29 %		42 %
Ungern	46 %	73 %	34 %		66 %	30 %		58 %
Malta	77 %	95 %	42 %		79 %	23 %		27 %
Nederländerna	28 %	53 %	45 %		61 %	8 %		15 %
Österrike	26 %	41 %	37 %		69 %	21 %		36 %
Polen	59 %	70 %	30 %		39 %	25 %		26 %

Medlemsstat	SO ₂ -minskning jämfört med 2005		NO _x -minskning jämfört med 2005		NMVOC-minskning jämfört med 2005	
	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030
Portugal	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Rumänien	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Slovenien	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %
Slovakien	57 %	82 %	36 %	50 %	18 %	32 %
Finland	30 %	34 %	35 %	47 %	35 %	48 %
Sverige	22 %	22 %	36 %	66 %	25 %	36 %
Förenade kungariket	59 %	88 %	55 %	73 %	32 %	39 %
EU 28	59 %	79 %	42 %	63 %	28 %	40 %

(*) Medlemsstater som inom ramen för luftvårdskonventionen kan välja att använda de totala nationella utsläppen beräknade med utgångspunkt i använt bränsle som bas för efterlevnaden får behålla den möjligheten för att säkerställa samstämmighet mellan internationell rätt och unionsrätten.

Tabell B

Åtaganden om utsläppsminskning för ammoniak (NH₃) och fina partiklar (PM_{2,5}). Minskingsåtagandena har år 2005 som basår och är för vägtransport tillämpliga på utsläpp som beräknas på grundval av sålda bränslen (*).

Medlemsstat	NH ₃ -minskning jämfört med 2005		PM _{2,5} -minskning jämfört med 2005	
	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029	För varje år fr.o.m. 2030
Belgien	2 %	13 %	20 %	39 %
Bulgarien	3 %	12 %	20 %	41 %
Tjeckien	7 %	22 %	17 %	60 %
Danmark	24 %	24 %	33 %	55 %
Tyskland	5 %	29 %	26 %	43 %
Estland	1 %	1 %	15 %	41 %
Grekland	7 %	10 %	35 %	50 %
Spanien	3 %	16 %	15 %	50 %
Frankrike	4 %	13 %	27 %	57 %
Kroatien	1 %	25 %	18 %	55 %
Irland	1 %	5 %	18 %	41 %
Italien	5 %	16 %	10 %	40 %
Cypern	10 %	20 %	46 %	70 %
Lettland	1 %	1 %	16 %	43 %

Medlemsstat	NH ₃ -minskning jämfört med 2005			PM _{2,5} -minskning jämfört med 2005		
	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029		För varje år fr.o.m. 2030	För varje år fr.o.m. 2020 t.o.m. 2029		För varje år fr.o.m. 2030
Litauen	10 %		10 %	20 %		36 %
Luxemburg	1 %		22 %	15 %		40 %
Ungern	10 %		32 %	13 %		55 %
Malta	4 %		24 %	25 %		50 %
Nederländerna	13 %		21 %	37 %		45 %
Österrike	1 %		12 %	20 %		46 %
Polen	1 %		17 %	16 %		58 %
Portugal	7 %		15 %	15 %		53 %
Rumänien	13 %		25 %	28 %		58 %
Slovenien	1 %		15 %	25 %		60 %
Slovakien	15 %		30 %	36 %		49 %
Finland	20 %		20 %	30 %		34 %
Sverige	15 %		17 %	19 %		19 %
Förenade kungariket	8 %		16 %	30 %		46 %
EU 28	6 %		19 %	22 %		49 %

(*) Medlemsstater som inom ramen för luftvårdskonventionen kan välja att använda de totala nationella utsläppen beräknade med utgångspunkt i använt bränsle som bas för efterlevnaden får behålla den möjligheten för att säkerställa samstämmighet mellan internationell rätt och unionsrätten.

BILAGA III

INNEHÅLL I NATIONELLA LUFTVÅRDSPROGRAM SOM AVSES I ARTIKLARNA 6 OCH 10

DEL 1

Minimiinnehåll i nationella luftvårdsprogram

1. Det första nationella luftvårdsprogram som avses i artiklarna 6 och 10 ska minst omfatta följande:
 - a) Den nationella politiska ram för luftkvalitet och luftföroreningar inom vilken programmet har utarbetats, inklusive
 - i) politiska prioriteringar och deras koppling till prioriteringar inom andra relevanta politikområden, även klimatpolitik och, vid behov, jordbrukspolitik, industripolitik och transportpolitik,
 - ii) de ansvarsområden som tilldelats nationella, regionala och lokala myndigheter,
 - iii) de framsteg som gjorts med nuvarande strategier och åtgärder för minskade utsläpp och förbättrad luftkvalitet samt i vilken grad krav på nationell nivå och unionsnivå uppfylls,
 - iv) den beräknade fortsatta utvecklingen om ingen ändring görs av redan antagna strategier och åtgärder.
 - b) De politiska alternativ som övervägts för att uppfylla åtagandena om utsläppsminskning för perioden mellan 2020 och 2029 och från 2030 och framåt och de intermediära utsläppsnivåer som fastställts för 2025 och för att ytterligare förbättra luftkvaliteten, samt en analys, inbegripet analysmetod; de enskilda eller sammanlagda effekterna av policyer och åtgärder för utsläppsminskningar, luftkvalitet och miljön samt osäkerheter i samband med detta, om uppgifter finns.
 - c) De åtgärder och strategier som valts ut för antagande, inklusive en tidtabell för deras antagande, genomförande och översyn samt ansvariga behöriga myndigheter.
 - d) I förekommande fall, en redogörelse för skälen till att de vägledande utsläppsnivåerna för 2025 inte kan uppnås utan åtgärder som medför oproportionella kostnader.
 - e) I förekommande fall, en redogörelse för tillämpningen av de flexibilitetsbestämmelser som anges i artikel 5 och eventuella miljökonsekvenser av en sådan tillämpning.
 - f) En bedömning av hur valda strategier och åtgärder säkerställer samstämmighet med planer och program som upprättats inom andra relevanta politikområden.
2. De uppdateringar av det nationella luftvårdsprogrammet som avses i artiklarna 6 och 10 ska minst omfatta följande:
 - a) En lägesbedömning av framstegen med programmets genomförande, minskning av utsläpp och minskning av halter.
 - b) Alla betydande ändringar av det politiska sammanhanget, bedömningar, program eller tidtabellen för genomförandet.

DEL 2

Utsläppsminskande åtgärder enligt artikel 6.2 andra stycket

Medlemsstaterna ska ta hänsyn till det relevanta riktlinjedokumentet för ammoniak, och använda bästa tillgängliga teknik i enlighet med direktiv 2010/75/EU.

A. Åtgärder för att begränsa ammoniakutsläpp

1. Medlemsstaterna ska fastställa nationella riktlinjer för god lantbrukspraxis för att begränsa ammoniakutsläpp, med beaktande av Uneces kodex för god jordbrukspraxis för att minska ammoniakutsläppen (*Framework Code for Good Agricultural Practice for Reducing Ammonia Emissions*) från 2014, omfattande minst följande faktorer:
 - a) Kvävehushållning, med beaktande av kvävetts hela kretslopp.

- b) Utfodringsstrategier vid animalieproduktion.
 - c) Teknik för gödselspridning som ger låga utsläpp.
 - d) System för gödsellagring som ger låga utsläpp.
 - e) Stallbyggnadssystem som ger låga utsläpp.
 - f) Möjligheter till begränsning av ammoniakutsläpp från användningen av mineralgödsel.
2. Medlemsstaterna får fastställa en nationell kvävebudget för att övervaka förändringar av totala förluster av reaktivt kväve från jordbruket, inklusive ammoniak, dikväveoxid, ammonium, nitrater och nitriter, på grundval av de principer som anges i Uneces riktlinjedokument för kvävebudgetar ⁽¹⁾.
3. Medlemsstaterna ska förbjuda användning av gödselmedel innehållande ammoniumkarbonat och får minska ammoniakutsläppen från oorganiska gödselmedel med hjälp av följande metoder:
- a) Ersättande av ureabaserade gödselmedel med ammoniumnitratbaserade gödselmedel.
 - b) Om spridning av ureabaserade gödselmedel fortsätter, användning av metoder som har visat sig minska ammoniakutsläppen med minst 30 % jämfört med den referensmetod som beskrivs i riktlinjedokumentet för ammoniak.
 - c) Främjande av ersättning av oorganiska gödselmedel med organiska gödselmedel och, om användningen av oorganiska gödselmedel fortsätter, spridning av dessa i enlighet med den mottagande grödans eller vallens förutsebara behov av kväve och fosfor, och med beaktande av markens befintliga näringsinnehåll och näringsämnen från andra gödselmedel.
4. Medlemsstaterna får minska ammoniakutsläppen från stallgödsel med hjälp av följande metoder:
- a) Minskning av utsläppen från spridning av flytgödsel och fastgödsel på åkermark och vall, med hjälp av metoder som minskar utsläppen med minst 30 % jämfört med den referensmetod som beskrivs i riktlinjedokumentet för ammoniak, varvid följande villkor ska gälla:
 - i) Gödsel och flytgödsel ska endast spridas i enlighet med den mottagande grödans eller vallens förutsebara behov av kväve och fosfor, och med beaktande av markens befintliga näringsinnehåll och näringsämnen från andra gödselmedel.
 - ii) Gödsel och flytgödsel får inte spridas när den mottagande marken är vattenmättad, översvämmad, frusen eller snötäckt.
 - iii) Flytgödsel som sprids på vall ska anbringas med hjälp av en släpslang, släpfoot eller genom yt- eller djupmyllning.
 - iv) Gödsel och flytgödsel som sprids på åkermark ska nedbrukas i marken inom fyra timmar efter spridningen.
 - b) Minskning av utsläppen från gödsellagring utanför djurstallar genom att
 - i) för flytgödsellager anlagda efter den 1 januari 2022, använda lagringssystem eller lagringsmetoder som ger låga utsläpp och som har visat sig minska ammoniakutsläppen med minst 60 % jämfört med den referensmetod som beskrivs i riktlinjedokumentet för ammoniak, och för befintliga flytgödsellager med minst 40 %,
 - ii) täcka fastgödsellager,
 - iii) säkerställa att gårdarna har tillräcklig lagringskapacitet för gödsel för att kunna sprida gödsel endast under perioder som är lämpliga för grödornas tillväxt,
 - c) minska utsläpp från stallbyggnader genom att använda system som har visat sig minska ammoniakutsläppen med minst 20 % jämfört med den referensmetod som beskrivs i riktlinjedokumentet för ammoniak,
 - d) minska utsläpp från gödsel genom att använda utfodringsstrategier med lågproteinfoder som har visat sig minska ammoniakutsläppen med minst 10 % jämfört med den referensmetod som beskrivs i riktlinjedokumentet för ammoniak.

⁽¹⁾ Beslut 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add. 1.

B. Utsläppsminskande åtgärder för att begränsa utsläpp av partiklar och sot

1. Utan att det påverkar tillämpningen av bilaga II om tvärvillkor i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 ⁽¹⁾ får medlemsstaterna förbjuda förbränning av skörderester, skördeavfall och skogsavfall på öppen mark.

Medlemsstaterna ska övervaka genomförandet av eventuella förbud i enlighet med första stycket och se till att de efterlevs. Eventuella undantag från förbudet ska begränsas till förebyggande program för att undvika okontrollerade terrängbränder, bekämpa skadegörare eller skydda biologisk mångfald.

2. Medlemsstaterna får fastställa nationella riktlinjer för god lantbrukspraxis för en lämplig hantering av skörderester, på grundval av följande metoder:
 - a) Förbättring av markstrukturen genom nedbrukning av skörderester.
 - b) Förbättrade metoder för nedbrukning av skörderester.
 - c) Alternativ användning av skörderester.
 - d) Förbättring av näringsstatus och markstruktur genom nedbrukning av gödsel som krävs för optimal tillväxt och därigenom undvika förbränning av gödsel (stallgödsel, djupströbädd).

C. Förhindra påverkan på små jordbruksföretag

I samband med de åtgärder som beskrivs i avsnitten A och B ska medlemsstaterna säkerställa att påverkan på små- och mikrojordbruk beaktas till fullo.

Medlemsstaterna får exempelvis undanta små- och mikrojordbruk från dessa åtgärder när det är möjligt och lämpligt mot bakgrund av tillämpliga minskningsåtaganden.

—

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 av den 17 december 2013 om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 352/78, (EG) nr 165/94, (EG) nr 2799/98, (EG) nr 814/2000, (EG) nr 1290/2005 och (EG) nr 485/2008 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 549).

BILAGA IV

METODER FÖR UTARBETANDE OCH UPPDATERING AV NATIONELLA UTSLÄPPSINVENTERINGAR OCH
-PROGNOSER, INFORMATIVA INVENTERINGSRAPPORTER OCH JUSTERADE NATIONELLA UTSLÄPP-
SINVENTERINGAR ENLIGT ARTIKLARNA 5 OCH 8

För de föroreningar som anges i bilaga I ska medlemsstaterna utarbeta nationella utsläppsinventeringar, justerade nationella utsläppsinventeringar i relevanta fall, nationella utsläppsprognoser, rumsligt uppdelade nationella utsläppsinventeringar, inventeringar av stora punktkällor och informativa inventeringsrapporter med hjälp av de metoder som antagits av parterna i luftvårdskonventionen (nedan kallade *EMEP:s riktlinjer för rapportering*) och de uppmanas att använda EMEP/EEA:s vägledning för inventering av utsläpp av luftföroreningar (nedan kallad *EMEP/EEA:s vägledning*) som det hänvisas till i dessa. Dessutom ska den kompletterande information, särskilt aktivitetsdata, som behövs för att bedöma de nationella utsläppsinventeringarna och prognoserna tas fram enligt samma riktlinjer.

Användningen av EMEP:s riktlinjer för rapportering påverkar inte tillämpningen av de ytterligare arrangemang som anges i denna bilaga och de krav på rapporteringsnomenklatur, tidsserier och rapporteringsdagar som anges i bilaga I.

DEL 1

Årliga nationella utsläppsinventeringar

1. De nationella utsläppsinventeringarna ska vara transparenta, enhetliga, jämförbara, fullständiga och korrekta.
2. Utsläpp från identifierade huvudkategorier ska beräknas i enlighet med de metoder som anges i EMEP/EEA:s vägledning och med målet att använda en metod på nivå 2 eller högre (mer detaljerad).

Medlemsstaterna får använda sig av andra vetenskapligt grundade och kompatibla metoder för att fastställa nationella utsläppsinventeringar om dessa metoder ger mer exakta uppskattningar än de standardmetoder som anges i EMEP/EEA:s vägledning.

3. För utsläpp från transporter ska medlemsstaterna beräkna och rapportera utsläpp i överensstämmelse med rapporteringen till Eurostat av nationella energibalanser.
4. Utsläpp från vägtransporter ska beräknas och rapporteras på grundval av mängden sålt bränsle ⁽¹⁾ i den berörda medlemsstaten. Medlemsstaterna får dessutom rapportera om utsläpp från vägtransporter på grundval av mängden förbrukat bränsle eller antalet körda kilometer i medlemsstaten.
5. Medlemsstaterna ska rapportera sina årliga nationella utsläpp uttryckt i den tillämpliga enhet som anges i rapporteringsmallen för nomenklaturen för rapportering enligt luftvårdskonventionen.

DEL 2

Nationella utsläppsprognoser

1. Nationella utsläppsprognoser ska vara transparenta, enhetliga, jämförbara, fullständiga och korrekta, och den rapporterade informationen ska minst omfatta följande:
 - a) En tydlig angivelse av de antagna och planerade strategier och åtgärder som prognoserna bygger på.
 - b) I förekommande fall resultaten av känslighetsanalysen för prognoserna.
 - c) Beskrivningar av metoder, modeller, underliggande antaganden samt de viktigaste parametrarna för input och output.
2. Utsläppsprognoserna ska uppskattas och aggregeras inom relevanta källsektorer. Medlemsstaterna ska lämna en prognos för fallet "med åtgärder" (antagna åtgärder) och, om relevant, för fallet "med ytterligare åtgärder" (planerade åtgärder) för varje förorening i enlighet med EMEP/EEA:s vägledning.

⁽¹⁾ Medlemsstater som inom ramen för luftvårdskonventionen får välja att använda de totala nationella utsläppen beräknade med utgångspunkt i använt bränsle som bas för efterlevnaden får behålla denna möjlighet för att säkerställa samstämmighet mellan internationell rätt och unionsrätten.

3. De nationella utsläppsprognoserna ska överensstämma med den årliga nationella utsläppsinventeringen för år X-3 och med de prognoser som rapporteras enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 ⁽¹⁾.

DEL 3

Informativ inventeringsrapport

De informativa inventeringsrapporterna ska utarbetas i enlighet med EMEP:s riktlinjer för rapportering och rapporteras med den mall för inventeringsrapporter som anges i riktlinjerna. Inventeringsrapporten ska minst innehålla följande information:

- a) Beskrivningar av, hänvisningar till och informationskällor för specifika metoder, antaganden, emissionsfaktorer och aktivitetsdata, samt skälet till att de valts ut.
- b) En beskrivning av de nationella huvudkategorierna av utsläppskällor.
- c) Information om osäkerheter, kvalitetssäkring och verifiering.
- d) En beskrivning av institutionella arrangemang för utarbetande av inventeringar.
- e) Nya beräkningar och planerade förbättringar.
- f) I tillämpliga fall, uppgifter om tillämpningen av flexibilitetsbestämmelserna i artikel 5.1, 5.2, 5.3 och 5.4.
- g) I tillämpliga fall, uppgifter om skälen till avvikelsen från den minskningsbana som fastställts i enlighet med artikel 4.2 samt uppgifter om åtgärder som ska vidtas för att minskningsbanan åter ska följas.
- h) En sammanfattning.

DEL 4

Justering av nationella utsläppsinventeringar

1. En medlemsstat som föreslår en justering av sin nationella utsläppsinventering i enlighet med artikel 5.1 ska i sitt förslag till kommissionen ta med minst följande styrkande dokumentation:
 - a) Uppgifter som visar att berörda nationella åtagande(n) om utsläppsminskning inte uppfylls.
 - b) Uppgifter som visar i vilken omfattning justeringen av utsläppsinventeringen minskar icke-uppfyllandet och bidrar till överensstämmelse med berörda nationella åtagande(n) om utsläppsminskning.
 - c) En uppskattning av om och när berörda nationella åtagande(n) om utsläppsminskning väntas uppfyllas, baserat på nationella utsläppsprognoser utan justering.
 - d) Uppgifter som visar att justeringen är konsekvent med en eller flera av följande tre omständigheter. Hänvisning kan på lämpligt sätt göras till relevanta tidigare justeringar:
 - i) Om det föreligger nya kategorier av utsläppskällor:
 - Uppgifter som visar att den nya kategorin av utsläppskällor erkänns i vetenskaplig litteratur och/eller i EMEP/EEA:s vägledning.
 - Uppgifter som visar att denna källkategori inte ingick i den relevanta historiska nationella utsläppsinventeringen vid den tidpunkt då åtagandet om utsläppsminskning gjordes.
 - Uppgifter som visar att utsläppen från en ny källkategori bidrar till att en medlemsstat inte kan fullgöra sina åtaganden om utsläppsminskning, underbyggt med en detaljerad beskrivning av den metod, de uppgifter och de emissionsfaktorer som använts för att komma fram till den slutsatsen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 av den 21 maj 2013 om en mekanism för att övervaka och rapportera utsläpp av växthusgaser och för att rapportera annan information på nationell nivå och unionsnivå som är relevant för klimatförändringen och om upphävande av beslut nr 280/2004/EG (EUT L 165, 18.6.2013, s. 13).

- ii) Om det föreligger betydande skillnader med avseende på de emissionsfaktorer som används för att fastställa utsläpp från specifika källkategorier:
- En beskrivning av de ursprungliga emissionsfaktorerna, inklusive en utförlig beskrivning av den vetenskapliga grunden för fastställandet av emissionsfaktorn.
 - Uppgifter som visar att de ursprungliga emissionsfaktorerna användes för bestämning av utsläppsminskningarna vid den tidpunkt då de fastställdes.
 - En beskrivning av de uppdaterade emissionsfaktorerna, inklusive utförlig information om den vetenskapliga grunden för fastställandet av emissionsfaktorn.
 - En jämförelse av utsläppsuppskattningar med ursprungliga respektive uppdaterade emissionsfaktorer, som visar att ändringen av emissionsfaktorer bidrar till att en medlemsstat inte kan uppfylla sina minskningsåtaganden.
 - Den logiska grunden för att avgöra om ändringarna med avseende på emissionsfaktorer är betydande.
- iii) Om det föreligger betydande skillnader med avseende på de metoder som används för att fastställa utsläpp från specifika källkategorier:
- En beskrivning av den ursprungliga metoden, inklusive utförlig information om den vetenskapliga grunden för fastställandet av emissionsfaktorn.
 - Uppgifter som visar att den ursprungliga metoden användes för bestämning av utsläppsminskningarna vid den tidpunkt då de fastställdes.
 - En beskrivning av den uppdaterade metoden, inklusive en utförlig beskrivning av den vetenskapliga grunden eller en referens för fastställandet av den.
 - En jämförelse av utsläppsuppskattningar med ursprungliga respektive uppdaterade metoder, som visar att ändringen av metoden bidrar till att en medlemsstat inte kan uppfylla sitt minskningsåtagande.
 - Den logiska grunden för att avgöra om ändringen med avseende på metoden är betydande.
2. Medlemsstaterna får lämna in samma styrkande information för justeringsförfaranden som grundas på likartade förutsättningar, på villkor att varje medlemsstat lämnar in den föreskrivna enskilda landspecifika information som anges i punkt 1.
3. Medlemsstaterna ska göra en ny beräkning av justerade utsläpp för att i möjligaste mån säkerställa överensstämmelse med tidsserierna för varje år som justering(ar) tillämpas.
-

BILAGA V

FRIVILLIGA INDIKATORER FÖR ÖVERVAKNING AV DE LUFTFÖRORENINGSEFFEKTER SOM AVSES I ARTIKEL 9

- a) För sötvattens ekosystem: fastställande av omfattningen av biologiska skador, inklusive känsliga receptorer (mikrofyter, makrofyter och kiselalger) samt förlust av fiskbestånd eller ryggradslösa djur:

Huvudindikatorn syraneutraliserande förmåga (ANC) och stödindikatorerna surhetsgrad (pH), löst sulfat (SO_4), nitrat (NO_3) och löst organiskt kol.

Provtagningsfrekvens: från en gång per år (under höstcirkulationen i sjöar) till en gång i månaden (vattendrag).

- b) För terrestra ekosystem: bedömning av markens surhetsgrad, förlust av näringsämnen i mark, kvävestatus och kvävebalans samt förlust av biologisk mångfald:

- i) Huvudindikatorn markens surhetsgrad: utbytbara fraktioner av baskatjoner (basämtnad) och utbytbart aluminium i mark:

Provtagningsfrekvens: vart tionde år.

Stödindikatorerna: pH, sulfat, nitrat, baskatjoner, aluminiumhalter i marklösningen.

Provtagningsfrekvens: varje år (i tillämpliga fall).

- ii) Huvudindikatorn nitratutlakning i marken ($\text{NO}_{3,\text{utlakad}}$).

Provtagningsfrekvens: varje år.

- iii) Huvudindikatorn kol-kvävekvot (C/N) och stödindikatorn totalkväve i marken (N_{tot}).

Provtagningsfrekvens: vart tionde år.

- iv) Huvudindikatorn näringsämnesbalans i blad och barr (N/P, N/K, N/Mg).

Provtagningsfrekvens: vart fjärde år.

- c) För terrestra ekosystem: bedömning av ozonskador på vegetationstillväxt och biologisk mångfald:

- i) Huvudindikatorn vegetationstillväxt och blad- och barrskador och stödindikatorn kolflöde (C_{flux}).

Provtagningsfrekvens: varje år.

- ii) Huvudindikatorn överskridande av flödesbaserade kritiska nivåer.

Provtagningsfrekvens: varje år under vegetationsperioden.

BILAGA VI

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 2001/81/EG	Detta direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2 första stycket samt andra stycket c, d och e	Artikel 2
Artikel 3 e	Artikel 3.1
—	Artikel 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9. 3.12 och 3.13
Artikel 3 i	Artikel 3.6
Artikel 3 k	Artikel 3.7
Artikel 3 h	Artikel 3.10
Artikel 3 g	Artikel 3.11
Artikel 4	Artikel 4.1 och 4.2
Artikel 2 andra stycket a och b	Artikel 4.3
—	Artikel 5
Artikel 6.1	Artikel 6.1
Artikel 6.2	Artikel 6.2 och 6.5–6.10
Artikel 6.3	Artikel 6.3 och 6.4
—	Artikel 7
Artikel 7.1	Artikel 8.1 första stycket
—	Artikel 8.1 andra stycket och artikel 8.2–8.4
Artikel 7.2	Artikel 8.5
Artikel 7.3	Artikel 8.6
Artikel 7.4	Artikel 8.7
—	Artikel 9
Artikel 8.2	Artikel 10.1
Artikel 8.1	Artikel 10.2
—	Artikel 10.3 och 10.4
Artikel 9	Artikel 11
—	Artikel 12
Artikel 10	Artikel 13
Artikel 6.4	Artikel 14.1
Artiklarna 7.3 och 8.3	Artikel 14.2 och 14.3
Artikel 11	Artikel 15
Artikel 13.3	Artikel 16
Artikel 13.1 och 13.2	Artikel 17

Direktiv 2001/81/EG	Detta direktiv
Artikel 14	Artikel 18
—	Artikel 19
Artikel 15	Artikel 20
—	Artikel 21
Artikel 16	Artikel 22
Artikel 17	Artikel 23
Artikel 8.1 och bilaga III	Bilaga I
Bilaga I	Bilaga II
—	Bilagorna III, V och VI
Bilaga III	Bilaga IV

Uttalande från kommissionen om översynen av metanutsläpp

Kommissionen anser att det finns starka luftkvalitetsargument för att bibehålla utvecklingen av metanutsläpp i medlemsstaterna under uppsikt i syfte att minska koncentrationerna av ozon i EU och att främja minskningen av metanhalt internationellt.

Kommissionen bekräftar att den, på grundval av de nationella utsläpp som rapporterats, har för avsikt att ytterligare undersöka metanutsläppens inverkan på möjligheterna att uppnå de mål som anges i artikel 1.2 i direktivet om nationella utsläppstak och att den kommer att överväga åtgärder för att minska de utsläppen, samt vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag för det ändamålet. I sin bedömning kommer kommissionen att beakta dels ett antal pågående studier på området som kommer att slutföras under 2017, dels den fortsatta internationella utvecklingen på området.
